

Sygn. akt V KK 397/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 6 lutego 2017 r.,

sprawy **R. C.**

uniewinnionego od zarzutu popełnienia czynu z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

z powodu kasacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 20 maja 2016 r., sygn. akt XVII Ka [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w P.

z dnia 10 listopada 2015 r., sygn. akt III K [...],

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną,

**2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 listopada 2015r., sygn. akt III K [...], Sąd Rejonowy w P. uniewinnił oskarżonego R. C. od zarzucanego czynu z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Od powyższego wyroku apelacje wywiedli prokuratora oraz kurator małoletniego pokrzywdzonego M. C.. Kurator pokrzywdzonego zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

„I. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 442 § 3 k.p.k. polegającą na nieuwzględnieniu przez Sąd, któremu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania wszystkich

zapatrywać prawnych i wskazań sądu odwoławczego, co do dalszego postępowania;

II. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 4 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. polegającą na nieuwzględnieniu okoliczności i dowodów przemawiających na niekorzyść oskarżonego oraz na nielogicznej oraz jednostkowej, a nie całościowej, ocenie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, co doprowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego, a w konsekwencji uniewinnienia oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu”.

W konkluzji autorka apelacji wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Wyrokiem z dnia 20 maja 2016r., sygn. akt XVII Ka [...], Sąd Okręgowy w P. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od powyższego wyroku kasację wniosła kurator małoletniego pokrzywdzonego - oskarżyciel posiłkowy, zarzucając:

„1. obrazę przepisów prawa materialnego, która miała istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 200 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie i brak przyjęcia, że wypełnione zostały znamiona przestępstwa opisanego we wskazanym artykule.

2. rażącą obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 442 § 3 k.p.k. - poprzez nieuwzględnienie przez Sąd 1 instancji, a następnie Sąd Okręgowy, wskazań Sądu Okręgowego zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego z dnia 12 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt: XVII Ka [...],

3. rażącą obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 201 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez zrezygnowanie z możliwości ponownego wezwania biegłych lub powołania innych w sytuacji, gdy istniały znaczne rozbieżności między opiniami psychiatryczno - seksuologicznymi sporządzonymi w sprawie po badaniu oskarżonego R. C.;

4. rażącą obrazę przepisów postępowania, tj. art. 5 § 2 k.p.k. - poprzez jego błędne zastosowanie, w sytuacji gdy nie zaistniały okoliczności, których wątpliwości nie dałoby się usunąć w przedmiotowym postępowaniu w przypadku prawidłowego zastosowania reguł dowodzenia zgodnych z zasadami wiedzy, logiki

i doświadczenia życiowego (art. 7 k.p.k. i 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k.)”.

W konkluzji skargi kasacyjnej skarżąca wniosła o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, co skutkowało jej oddaleniem w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 523 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Unormowanie powyższe wyklucza zatem możliwość formułowania w kasacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych i to zarówno, gdy jest on podniesiony wprost, jak i wówczas, kiedy – zmierzając do nieuprawnionego ominięcia ustawowego ograniczenia – przyjmuje postać zarzutu rażącej obrazy prawa.

Analiza zarzutów kasacyjnych wskazuje, że skarżąca zmierza w sposób niedopuszczalny do zakwestionowania poczynionych i poddanych kontroli odwoławczej ustaleń faktycznych w sprawie, które doprowadziły do uniewinnienia skazanego od zarzucanego mu czynu, określonego w art. 200 § 1 k.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazywano na niedopuszczalność formułowania zarzutów kasacyjnych w sposób zmierzający do wymuszenia w ramach „trzeciej instancji” ponownej kontroli orzeczenia pierwszo-instancyjnego.

Zarzut opisany w pkt 1 kasacji, dotyczący obrazy prawa materialnego w postaci art. 200 § 1 k.k., jest pozorny, bowiem w rzeczywistości autorka kasacji kwestionuje w nim ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji(odnośnie sprawstwa R. C.), które zostały poddane prawidłowej i rzetelnej kontroli odwoławczej przez Sąd Okręgowy w P.. W skardze kasacyjnej zabieg, o którym mowa powyżej, jest niedopuszczalny, na co niejednokrotnie zwracał już uwagę Sąd Najwyższy w dotychczasowym orzecznictwie.

Sąd I instancji dokonał właściwej oceny materiału dowodowego, w tym opinii biegłych A. C. i M. N. (badających małoletniego), z której wynika, że dziecko nie ujawniało wprost faktu nadużycia seksualnego. Biegłe podały wprawdzie, że dziecko wykazuje cechy dziecka doświadczającego nadużycia seksualnego, które

mogło mieć charakter bądź to przemocy seksualnej bądź to niewłaściwego traktowania seksualności dziecka przez rodzica. Wyraziły też pogląd, że zachowania pokrzywdzonego mogły być konsekwencją innych sytuacji związanych z relacją z ojcem, niż sytuacje ewentualnego wykorzystania seksualnego, a nawet innych trudnych wydarzeń w życiu dziecka np. niewłaściwego traktowania seksualności dziecka niebędącego wykorzystaniem seksualnym, zmiany otoczenia, pójścia do przedszkola, faktu, iż matka związała się z innym partnerem. Sąd Okręgowy w P. - w uzupełnieniu postępowania dowodowego w trybie art. 452 § 2 k.p.k.- uzupełnił postępowanie dowodowe poprzez przesłuchanie biegłych, które podtrzymały wydana przez siebie opinię (k - 1361-1364).

Zarzut opisany w pkt 2 kasacji jest powieleniem zarzutu apelacji, co do którego odniósł się Sąd odwoławczy na samym wstępie uzasadnienia do wyroku. Sąd stwierdził między innymi, iż „Sąd I instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy wykonał wszystkie zalecenia Sądu Odwoławczego, których wykonanie na obecnym etapie było możliwe (m.in. przesłuchał E. H., P. G., B. Z., Z. Z., ponownie przesłuchał K. S., tym razem w obecności biegłego psychologa W. G., który wydał opinię pisemną i został wysłuchany na rozprawie oraz ponownie wysłuchał biegłych M. N. i A. C., a następnie wnikliwie przeanalizował zgromadzony materiał dowodowy dając temu wyraz w pisemnym uzasadnieniu), Sąd Okręgowy obecnie rozpoznający sprawę nie znalazł podstaw do uwzględnienia sformułowanego przez kuratora pokrzywdzonego zarzutu obrazy art. 442 § 3 k.p.k., którego uzasadnienie w dużej mierze polegało na powieleniu argumentów Sądu Okręgowego w P., które legły u podstaw uchylecia przez tenże Sąd uprzednio wydanego w stosunku do oskarżonego wyroku”.

Również do zarzutu opisanego w pkt III kasacji (który jest powieleniem zarzutu apelacyjnego) odniósł się Sąd odwoławczy zasadnie wskazując, że opinia sporządzona przez biegłych P. M., A. P. i A. K. (mimo że została wymieniona wśród dowodów, na których oparł się Sąd czyniąc ustalenia faktyczne) została pominięta, ponieważ nie odpowiadała wymogom z art. 202 § 1 i 3 k.p.k. W tej sytuacji – wbrew twierdzeniom skarżącego - nie można mówić o rozbieżnościach między opiniami psychiatryczno - seksuologicznymi sporządzonymi w sprawie po badaniu oskarżonego R. C..

Zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. podnoszony w kasacji również był przedmiotem rozważań ze strony Sądu Okręgowego w P., których prawidłowość nie została skutecznie podważona przez skarżącą. W postanowieniu z dnia 14 października 2016r., sygn. akt III K 335/16, Sąd Najwyższy stwierdził: „skuteczne posłużenie się zarzutem obrazy art. 5 § 2 k.p.k. może przynieść oczekiwany przez skarżącego efekt jedynie wówczas, gdy zostanie wykazane, że orzekający w sprawie Sąd rzeczywiście miał wątpliwości o takim charakterze i nie rozstrzygnął ich na korzyść oskarżonego. Dla zasadności tego zarzutu nie wystarczy zaś zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości, co do stanu dowodów. O naruszenia tego przepisu można więc mówić wówczas, gdy sąd (i tylko sąd, jako organ orzekający) ustalając, że zachodzą niedające się usunąć wątpliwości, nie rozstrzygnie ich na korzyść skazanego”. Na gruncie przedmiotowej sprawy niewątpliwie wystąpiły wątpliwości, o których mowa w powyższym przepisie, jednakże zgodnie z jego dyrektywą zostały one prawidłowo rozstrzygnięte na korzyść skazanego.

Z tych względów kasację pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego należało oddalić, jako oczywiście bezzasadną, a kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć oskarżyciela posiłkowego.